

Oplegnotitie

Onderwijs en kinderopvang

Zaaknr.: <Zaaknr.>

Inleiding

Voor de grondgebieden van de drie samengevoegde gemeenten zijn verordeningen vastgesteld voor onderwijshuisvesting, leerlingenvervoer en kinderopvang op indicatie. Hierin zaten verschillen. Vanwege de rechtsgelijkheid is het wenselijk de verschillende verordeningen van de voormalige gemeenten Hoogezand-Sappemeer, Menterwolde en Slochteren in te trekken en voor elk onderdeel één verordening voor Midden-Groningen vast te stellen.

De colleges van Hoogezand-Sappemeer, Menterwolde en Slochteren hebben op 18 april 2017 besloten de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Midden-Groningen 2018 in deze vorm voor te leggen aan de gemeenteraad Midden-Groningen. Op 26 september 2017 hebben ze hiertoe besloten inzake Verordening leerlingenvervoer gemeente Midden-Groningen 2018 en op 10 oktober 2017 inzake de Verordening kinderopvang op indicatie Midden-Groningen 2018.

Op 9 mei 2017 heeft de klankbordgroep ingestemd met het ter vaststelling aanbieden aan de raad van de Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Midden-Groningen 2018 en op 31 oktober 2018 met de beide andere verordeningen.

Argumenten onderwijshuisvesting

Wettelijk

Het voorstel wordt aan de raad voorgelegd in zijn **wetgevende** rol. In deze verordening zijn de volgende zaken geregeld: de huisvestingsvoorzieningen die aangevraagd kunnen worden door de schoolbesturen, criteria die de gemeente hanteert bij de beoordeling daarvan, de vaststelling van de bedragen en de geldende procedures. Wettelijke grondslag is:

- artikel 149 van de Gemeentewet

- artikel 102 van de Wet op het primair onderwijs
- artikel 76m van de Wet op het voortgezet onderwijs

Actualisatie modelverordening

De drie gemeenten hebben de modelverordening van de VNG als basis gehanteerd voor de huidige verordeningen. Ieder jaar worden de normbedragen geactualiseerd evenals de modelverordening zelf. Aangezien er in de loop van 2017 of 2018 een meer grondige herziening van de modelverordening door de Vereniging voor Nederlandse Gemeenten (VNG) beschikbaar wordt gesteld, is het advies (mede op verzoek van de schoolbesturen) om de huidige verordeningen voor de nieuwe gemeente hanteren.

Ledenbrief VNG wijziging Model Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs 25 januari 2017

Wijzigingen die als nuttig of wenselijk aangemerkt worden, en waarover veelal nog discussie bestaat, worden naar verwachting in de nabije toekomst opgepakt. Dan in samenhang met andere ontwikkelingen die ook van invloed kunnen zijn op de inhoud van de modelverordening. In eerste instantie wordt hierbij gedacht aan het wetsvoorstel "Meer ruimte voor nieuwe scholen" en de samenwerkingsagenda van VNG, PO-raad en VO-raad. In het kader van deze agenda is een huisvestingsvoorstel ontwikkeld over renovatie versus nieuwbouw en het Integraal Huisvestingsplan. Bovendien zullen diverse andere onderwerpen, zoals financiering, kwaliteitskader, krimp en groei, in de loop 2017 onderwerp van overleg zijn. Ambitie is om uiterlijk in 2018 te komen met een nieuwe modelverordening, bij voorkeur gedereguleerd, minder onderhevig aan noodzakelijk onderhoud en waarin alle laatste ontwikkelingen zijn verwerkt.

Harmonisatie

De gemeenten Slochteren en Menterwolde hebben exact dezelfde verordening vastgesteld in 2015. Deze verschillen op twee punten met de in 2015 vastgestelde verordening van de gemeente Hoogezand-Sappemeer:

- a) Medegebruik
- b) Aanbestedingsbeleid

De verschillen worden hierna weergegeven inclusief een advies welk artikel op te nemen in verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Midden-Groningen.

- a) Medegebruik

In de verordeningen zit in de hoofdtekst een verschil over de vergoeding van medegebruik. Medegebruik als de ene school gebruik maakt van lege lokalen in het gebouw van een andere school.

Voorbeeld: school A heeft ruimte over. School B heeft tekort aan ruimte in het eigen gebouw en gaat die lege lokalen gebruiken (=medegebruik). School A moet wel de exploitatielasten van de lege lokalen dragen omdat zij economisch eigenaar is maar krijgt daarvoor geen rijksvergoeding. School B ontvangt een rijksvergoeding voor alle lokalen die gebruikt worden; ook als ze gelegen zijn in een ander gebouw. Het is daarom volstrekt redelijk dat school B de werkelijke kosten betaalt of de rijksvergoeding 'doorbetaald' aan school A.

Hoogezand-Sappemeer	Slochteren en Menterwolde
Artikel 25 Vergoeding De betrokken bevoegde gezagsorganen stellen in onderling overleg de vergoeding voor het medegebruik vast. Als geen overeenstemming wordt bereikt, geldt het volgende: Het schoolbestuur van een school voor (speciaal) basisonderwijs en voortgezet onderwijs betaalt voor het onderwijsgebruik van een lokaal, niet zijnde een gymnastiekruimte, een vergoeding. Deze vergoeding is gelijk aan het vergoedingsbedrag dat is opgenomen in het bekostigingsstelsel basisonderwijs binnen de groepsafhankelijke programma's van eisen voor de zevende groep. Het bekostigingsstelsel wordt jaarlijks bekendgemaakt door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.	Artikel 25 Vergoeding De betrokken bevoegde gezagsorganen stellen in onderling overleg de vergoeding voor het medegebruik vast. Hierbij wordt als uitgangspunt genomen dat de vergoeding kostendekkend dient te zijn. Als geen overeenstemming wordt bereikt stellen partijen in onderling overleg vast welke handelswijze wordt gevolgd.
Artikel 25. Vergoeding (toelichting) Als tussen de betrokkenen geen overeenstemming wordt bereikt dan geldt het volgende: Het schoolbestuur van een school voor (speciaal) basisonderwijs en voortgezet onderwijs betaalt voor het onderwijsgebruik van een lokaal, niet zijnde een gymnastiekruimte, een vergoeding. Deze vergoeding is gelijk aan het vergoedingsbedrag dat is opgenomen in het bekostigingsstelsel basisonderwijs binnen de groepsafhankelijke programma's van eisen voor de zevende	Artikel 25. Vergoeding (toelichting) Als tussen de betrokkenen geen overeenstemming wordt bereikt dan moeten de partijen vaststellen welke procedure wordt gevolgd om te komen tot het vaststellen van het bedrag van de vergoeding. Overeengekomen kan bijv. worden dat een onafhankelijke derde het definitieve vergoedingsbedrag bepaalt.

groep. Het bekostigingsstelsel wordt jaarlijks bekendgemaakt door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.	

Toelichting: Het verschil betreft de handelingswijze die gevolgd kan worden als de schoolbesturen het niet eens worden over de vergoeding voor medegebruik. De formulering van Hoogezand-Sappemeer biedt meer houvast omdat hier een heldere oplossing is gekozen die slechts voor 1 uitleg vatbaar is. Deze formulering wordt ook bij andere gemeenten aangetroffen in de verordening.

Het advies is dan ook op dit punt de tekst uit de verordening van Hoogezand-Sappemeer over te nemen als de verordening voor Midden-Groningen.

b) Aanbestedingsbeleid

Het verschil is alleen te vinden in de toelichting op de verordening. In de feitelijke tekst van de verordening bij alle 3 gemeenten is in artikel 13 artikel 1 lid f bepaald:

- 1. Binnen vier weken nadat het programma is vastgesteld treedt het college in overleg met de aanvrager over de wijze waarop de op het programma geplaatste voorziening wordt uitgevoerd. In dit overleg wordt alle informatie verstrekt die nodig is voor het uitvoeren van de voorziening en worden, voor zover van toepassing, afspraken gemaakt over:*

f. de wijze waarop de aanbesteding plaatsvindt;

Hoogezand-Sappemeer	Slochteren en Menterwolde
Toelichting artikel 13, lid 1, 5^e aandachtsstreepje De afspraak over de wijze van aanbesteding. Voor toegekende voorzieningen is de aanvrager verplicht een aanbestedingsprocedure te volgen. Wordt de voorziening bekostigd op basis van de genormeerde vergoeding dan is de uitkomst van de aanbesteding voor het college feitelijk niet relevant, omdat het bevoegd gezag aanspraak maakt op het normbedrag. Wordt de voorziening bekostigd op basis van de feitelijke kosten dan is de uitkomst van de aanbesteding	Toelichting artikel 13, lid 1, 5^e aandachtsstreepje De afspraak over de wijze van aanbesteding. Voor toegekende voorzieningen is de aanvrager verplicht een aanbestedingsprocedure te volgen. Wordt de voorziening bekostigd op basis van de genormeerde vergoeding dan is de uitkomst van de aanbesteding voor het college feitelijk niet relevant, omdat het bevoegd gezag aanspraak maakt op het normbedrag. Wordt de voorziening bekostigd op basis van de feitelijke kosten dan is de uitkomst van de aanbesteding

wel relevant voor het bepalen voor de hoogte van het definitieve investeringsbedrag. Uitgangspunt is dat voldaan wordt aan het bepaalde in de Aanbestedingswet 2012 en in relevante Europese regelgeving. Indien het schoolbestuur geen aanbestedingsbeleid heeft vastgesteld kan het college haar aanbestedingsbeleid beschikbaar stellen aan de schoolbesturen.	wel relevant voor het bepalen voor de hoogte van het definitieve investeringsbedrag. Uitgangspunt is dat voldaan wordt aan het bepaalde in de Aanbestedingswet 2012 en in relevante Europese regelgeving. Daarnaast is van toepassing wat de gemeenteraad heeft vastgesteld in het gemeentelijk aanbestedingsbeleid over het opvragen van offertes als er geen Europese regelgeving van toepassing is. Het aanbestedingsbeleid is vastgelegd in het Inkoopbeleid 2013 Hoogezand-Sappemeer/ Slochteren en Menterwolde.

Toelichting: Het verschil is dat in Slochteren en Menterwolde wordt gesteld dat het gemeentelijk aanbestedingsbeleid van toepassing is. In Hoogezand-Sappemeer is dit niet verplicht; het college kan wel haar aanbestedingsbeleid beschikbaar stellen aan de schoolbesturen. Overigens kan het college het schoolbestuur toestemming geven gemotiveerd af te wijken van de procedure.

De formulering van Menterwolde en Slochteren geeft meer houvast over de te volgen procedure en is overeenkomstig de modelverordening.

Het advies is dan ook op dit punt de tekst uit de toelichting van de verordening van Slochteren en Menterwolde over te nemen als de verordening voor Midden-Groningen. Logischerwijs is in de verordening verwezen naar het meest recente aanbestedingsbeleid, namelijk *Beleidsregels inkoop en aanbesteden 2013-2017 Hoogezand-Sappemeer, Slochteren en Menterwolde*.

De schoolbesturen zijn betrokken bij de keuze om de huidige verordeningen te hanteren voor de nieuwe gemeente Midden-Groningen. Na het beschikbaar komen van de meer grondige herziening van de modelverordening door de Vereniging voor Nederlandse Gemeenten (VNG) zal met schoolbesturen het proces gestart worden te komen tot vertaling van de modelverordening voor de gemeente Midden-Groningen. Dit zal uiterlijk eind 2019 resulteren in een vastgestelde herziene verordening voorzieningen huisvesting onderwijs.

Argumenten leerlingenvervoer

Ten behoeve van het schoolbezoek verstrekken wij aan ouders en verzorgers van in de gemeente verblijvende leerlingen de noodzakelijk te achten vervoerskosten; hierbij moet wel worden voldaan aan een aantal criteria. Deze zijn opgenomen in de verordening.

De huidige criteria voor het leerlingenvervoer van de gemeenten Hoogezand-Sappemeer, Slochteren en Menterwolde komen grotendeels overeen, behalve op de volgende onderdelen:

De afstandsgrens naar het speciaal basisonderwijs.

In de verordening Hoogezand-Sappemeer is opgenomen een afstandscriterium naar het speciaal basisonderwijs van 4 km. In die van Slochteren en Menterwolde staat 6 km.

In de nieuwe verordening is het afstandscriterium naar het speciaal basisonderwijs 6 km. Dit is de wettelijk toegestane maximum afstand en er wordt op deze manier meer verantwoordelijkheid bij de ouders gelegd.

Hiermee wordt de modelverordening van de VNG gevolgd. De ouders van leerlingen die nu in aanmerking komen voor het leerlingenvervoer en op basis van de nieuwe verordening geen aanspraak meer kunnen maken op een vergoeding, worden hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld.

Reistijd.

Volgens de huidige verordening Menterwolde komt een leerling in aanmerking voor aangepast vervoer, indien de leerling met het openbaar vervoer naar school of terug meer dan één uur onderweg is en de reistijd met aangepast vervoer tot 50% of minder van de reistijd per openbaar vervoer kan worden teruggebracht.

In de verordeningen van Hoogezand-Sappemeer en Slochteren is uitgegaan van anderhalf uur in plaats van één uur. Ook de modelverordening VNG gaat uit van anderhalf uur. Één uur is vrij kort, aangezien deze periode inclusief looptijd van/naar de bushalte of het station is. Een leerling die bijvoorbeeld 10 minuten moet lopen naar de bushalte/station en vervolgens drie kwartier in de bus zit, en nogmaals 10 minuten naar school moet lopen, overschrijdt deze tijd al en zou dan in aanmerking komen voor aangepast vervoer. Dit is niet wenselijk. Daarom is besloten om de modelverordening te volgen.

De verordening Menterwolde is nog niet aangepast aan de ontwikkelingen op het gebied van passend onderwijs.

De huidige verordening van Menterwolde volgt de drie onderwijswetten, t.w. de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra en de Wet op het voortgezet onderwijs. Deze indeling wordt vervangen door een indeling die de tweedeling van de

samenwerkingsverbanden passend onderwijs volgt: 1. primair onderwijs en 2. voortgezet onderwijs.

De verordeningen van de gemeenten Hoogezand-Sappemeer en Slochteren zijn resp. in 2014 en 2015 aangepast op dit gebied. De nieuwe verordening is hiermee aangepast aan de huidige regelgeving van het passend onderwijs.

Omdat er toch zaken gewijzigd moesten worden in de huidige verordeningen is het voorstel om de huidige 3 verordeningen in te trekken en 1 vast te stellen voor Midden-Groningen.

De betrokken ouders van huidige leerlingen in het leerlingenvervoer, die op basis van de nieuwe Verordening leerlingenvervoer Midden-Groningen geen gebruik meer kunnen maken van de regeling, zullen per brief op de hoogte worden gebracht. Er is voor de leerlingen die dit betreft een overgangsregeling opgenomen in de verordening. Besluiten die zijn genomen op basis van de 'oude' verordeningen, gelden tot einde van het schooljaar 2017-2018.

Argumenten kinderopvang op indicatie

Zowel in Hoogezand-Sappemeer, Slochteren als in Menterwolde wordt de voorziening plaatsing Kinderopvang op indicatie als voorliggende voorziening ingezet. De werkwijze en regels rond deze voorziening zijn grotendeels gelijk. Maar zijn niet voor de 3 gemeenten eenduidig vastgelegd in een verordening. Dit is voor een heldere dienstverlening richting ouders niet wenselijk. Ook voor aanbieders en andere partners is het raadzaam dezelfde werkwijze aan te houden. Het is dan ook van belang om een geharmoniseerde verordening vast te stellen.

- In sommige gezinssituaties en voor sommige kinderen is het noodzakelijk om (tijdelijk) gebruik te maken van kinderopvang op sociale indicatie omdat er geen andere mogelijkheden zijn.
- Een kind komt in aanmerking voor opvang op basis van een sociale indicatie wanneer een huishouden als gevolg van een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking (tijdelijk) niet in staat is om full time voor het kind te zorgen en het een absolute noodzaak is dat het kind tijdelijk voor één of meer dagdelen opgevangen moet worden binnen de kinderopvang.
- De voorziening is bedoeld als voorliggende voorziening bedoeld om stabiliteit te bewaren/terug te brengen en te voorkomen dat een beroep op intensieve (jeugd)hulp nodig is. Het sluit aan bij de wens om zoveel mogelijk gebruik te maken van lichte ondersteuning in de omgeving van kind en gezin.

- In Hoogezand-Sappemeer wordt sinds 2012 gewerkt met deze voorziening. De werkwijze en verordening van Hoogezand-Sappemeer voldoet op hoofdlijnen nog voldoende en is gebruikt als basis voor de gemeenschappelijke verordening. Slochteren en Menterwolde hebben geen verordening vastgesteld maar hanteren wel dezelfde inhoudelijke criteria voor de beoordeling van de noodzaak voor het inzetten van deze voorziening. Hier wordt vanaf 2016 gebruik gemaakt van SI plaatsing.
- Voorgesteld wordt om naast de verordening ook de werkwijze aan te houden. Waarbij de huidige coördinator SI plaatsing dit blijft doen voor Midden Groningen, voornamelijk binnen de bestaande uren (5 uur per week). Verwachting is dat dit vooreerst voldoende is. In de evaluatie zal dit gemonitord worden. Ditzelfde geldt voor de inzet van de BWRI voor de inkomensvoets en uitbetaling van de aanbieders. Inschatting is dat een uitbreiding richting midden Groningen goed uit te voeren is.
- In de verordening van HS werd gewerkt met een budgetplafond. Waarbij bij dreigend overschrijding de kans bestaat dat aanvragen niet meer gehonoreerd kunnen worden of dat minder kwetsbare gezinnen/kinderen plaats moeten maken voor meer kwetsbare gezinnen/kinderen. Los van het feit dat dit lastig te beoordelen is het de vraag in hoeverre het wenselijk is dat plaatsing vanwege het plafond niet noodzakelijk is. Bij vaststelling van de vorige verordening waren we als gemeente nog niet verantwoordelijk voor de jeugdhulp. Nu dit wel het geval is kan niet plaatsing in een voorliggende voorziening betekenen dat er (op termijn) duurdere jeugdhulp of een Wmo voorziening nodig is. Voorgesteld wordt de werkwijze met een plafond los te laten.